

Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání

v mateřské škole Radimovice u Želče

Podtitul:

„Objevujeme svět“

Platnost :   od 1.9.2017 do 31.8.2020

Čj.: 18/17

Zpracovala ve spolupráci
s kolektivem MŠ
Marcela Mládková (ředitelka)

Obsah:

1. Identifikační údaje o mateřské škole
2. Obecná charakteristika školy
3. Podmínky vzdělávání
4. Organizace vzdělávání
5. Charakteristika vzdělávacího programu
6. Vzdělávací obsah
7. Evaluační systém

1. Identifikační údaje o škole

Název dokumentu: Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání
„Objevujeme svět“

Název školy : Mateřská škola Radimovice u Želče

Sídlo školy : Radimovice u Želče čp. 5
390 02 Tábor 2

Kontakty: telefon: 381 278 699
e-mail: ms.radimovice@tiscali.cz

Statutární zástupce : Marcela Mládková

Zřizovatel : Obec Radimovice u Želče

Součástí školy : Mateřská škola
Školní jídelna

Čj:18/17
Platnost dokumentu : do 31.8. 2020

2. Obecná charakteristika školy

Historie:

Mateřská škola byla poprvé otevřena v září roku 1978. Byly zde dvě třídy mateřské školy, školní jídelna a v přízemí budovy byla družstevní jídelna. Původním majitelem a provozovatelem mateřské školy bylo Zemědělské družstvo Slapy u Tábora. V 90. letech se stala zřizovatelem Obec Radimovice u Želče, ale budova zůstala majetkem družstva. Z důvodu poklesu počtu dětí byla uzavřena jedna třída mateřské školy a uvolněné prostory družstvo pronajalo. Od roku 2003 je mateřská škola samostatný právní subjekt. V roce 2005 byla zrušena i družstevní jídelna a o rok později celou budovu odkoupila Obec Radimovice u Želče, která se tak stala nejen zřizovatelem ale i majitelem celého objektu.

Současný stav:

Nyní má mateřská škola kapacitu 28 dětí, je to jednotřídní škola, do které dochází děti ve věku od 2 do 6 let a děti s odkladem povinné školní docházky. Součástí školy je i školní jídelna, ve které se stravují děti mateřské školy a její zaměstnanci. Kapacita školní jídelny je 32 jídel.

Škola má ve výpůjčce druhé a část prvního podlaží budovy. Tyto prostory jsou vybaveny tak, aby odpovídaly hyg. normám a požadavkům na provoz školy. V roce 2003 zde proběhly menší rekonstrukční úpravy. Byla stavebně oddělena úklidová komora, sklad ložního prádla a výdejna potravin a v kuchyni byla zřízena místnost pro zpracování masa a vajec. V současné

době jsou ostatní prostory v budově nevyužity. K dalším úpravám došlo v roce 2009, kdy byla opravena střecha budovy a balkón, v dalším roce obec obdržela dotaci na rekonstrukci dětské umývárny a o prázdninách 2013 proběhlo zateplení celé budovy, včetně výměny oken.

U budovy, ve které sídlí mateřská škola, je velká zahrada se dvěma pískovišti a zahradním náradím, které bylo zmodernizováno a pořízeno z dotace v roce 2011 a slouží k pohybovému vyžití dětí při pobytu venku, hrám a dalším aktivitám.

Do mateřské školy dochází i děti z okolních obcí – Dražiček, Lomu a přilehlých částí Tábora.

Prostředí školy poskytuje dětem dobré materiální, psychohygienické a pedagogické podmínky. Poloha školy v blízkosti lesa a volné přírody, umožňuje vytvářet elementární základy pro otevřený a odpovědný postoj dětí k životnímu prostředí.

3. Podmínky vzdělávání

a) Věcné podmínky

a1 - Mateřská škola má dostatečně velké prostory a takové prostorové uspořádání, které vyhovuje nejrozličnějším skupinovým i individuálním činnostem dětí

- Denně se zajišťuje dostatečné větrání podle právě probíhající činnosti dětí
- Prostor třídy je členěn do „zón“, ve kterých jsou umístěny hračky a materiály pro jednotlivé typy her a činností
- Určité typy her mají určený prostor(námětové, výtvarné a pracovní, didaktické, pohybové,...)
- Děti mají možnost relaxovat v určeném prostoru na koberci (mají vlastní polštářek z domova)

a2-děšský, nábytek, tělocvičné nářadí, zdravotně hygienické zařízení (umyvadla, toalety)odpovídají počtu dětí, jsou zdravotně nezávadné a bezpečné a jsou estetického vzhledu

- Počet toalet a umyvadel odpovídá vyhlášce č. 410/ 2005 Sb.
- Výška stolků a židliček odpovídá vyhlášce č. 410/ 2005 Sb.

a3 – vybavení hračkami, pomůckami, náčiním, materiály a doplňky odpovídá počtu dětí i jejich věku; je průběžně obnovováno a doplňováno a pedagogy plně využíváno

- Ve vybavení tříd je dostatek hraček a pomůcek pro dívky (např. pro námětové hry na domácnost, kadeřnictví, ...) i pro chlapce (konstruktivní hry, nářadí, auta, dílenský koutek)
- Ve vybavení tříd je i dostatek hraček a pomůcek pro mladší děti (různé skládanky, barevné kostky,...) a předškoláky a talentované děti (didaktické pomůcky Logico – piccolo, Mini luk, apod. – určené k rozvoji oblastí pro vstup do ZŠ i náročnější úkoly pro děti s odkladem školní docházky)
- Učitelka umožňuje dětem hrát si a tvořit s různými druhy materiálů(pískovnička, přírodniny, ..)
- Hračky ve třídách jsou doplňovány a obměňovány dle finančních možností

a4 – hračky, pomůcky, náčiní a další doplňky nebo alespoň jejich podstatná část je umístěna tak, aby je děti dobře viděly, mohly si je samostatně brát a zároveň se vyznaly v jejich uložení: jsou stanovena pravidla pro jejich využívání pedagogy i dětmi

- Hračky, hry a materiály jsou ve třídách umístěny v otevřených policích do výše očí dítěte
- Děti si berou hračky samy
- Děti si po sobě po ukončení hry (činnosti) průběžně uklízejí

- Zařízení MŠ je účelné, vše slouží dětem

a5 – Děti se svými výtvary samy podílejí na úpravě a výzdobě interiéru budovy.

Prostředí je upraveno tak, aby dětské práce mohli shlédnout i jejich rodiče.

- Děti si zdobí třídu i celou budovu vlastními výtvary(ne jen šatny)
- Výtvary dětí jsou obměňovány v souladu s tématem
- Děti si vystavují herní výtvary na určeném místě

a6 – na budovu mateřské školy bezprostředně navazuje zahrada. Tyto prostory jsou vybavené tak, aby umožňovaly dětem rozmanité pohybové a další aktivity.

- Členění a vybavení zahrady umožňuje námětové aktivity dětí (domeček ,...)
- Členění a vybavení zahrady umožňuje pohybové aktivity (prolézání ,...)
- Členění a vybavení zahrady umožňuje výtvarné aktivity (tabule, křídly ,...)
- Členění a vybavení zahrady umožňuje tvořivé aktivity (na pískovišti ,...)

a7 – všechny vnitřní i venkovní prostory mateřské školy splňují bezpečnostní a hygienické normy dle platných předpisů

- Každodenní úklid je prováděn pečlivě
- Osvětlení tříd a vytápění vyhovuje hygienické normě

b) Životospráva

b1 – dětem je poskytována plnohodnotná a vyvážená strava. Je zachována vhodná skladba jídelníčku, dodržována zdravá technologie přípravy pokrmů a nápojů, děti mají ve třídě stále k dispozici dostatek tekutin a mezi jednotlivými podávanými pokrmy jsou dodržovány vhodné intervaly. Je nepřijatelné děti násilně nutit do jídla.

- Dětem je podáváno dostatek ovoce a syrové zeleniny (ovocné a zeleninové talířky)
- Vedoucí ŠJ sleduje skladbu jídelníčku a vyhodnocuje spotřební koš
- Paní kuchařka podává jídlo v čistém a esteticky upraveném oděvu
- K pití je po celý den k dispozici voda nebo čaj nebo ovocné šťávy
- Děti se při pití samostatně obsluhují a chodí se napít během celého dne
- Učitelka připomíná dětem důležitost pití

b2 – je zajištěn pravidelný denní rytmus a řád, který je však současně natolik flexibilní, aby umožňoval organizaci činností v průběhu dne přizpůsobit potřebám a aktuální situaci (aby např. rodiče mohli své děti přivádět podle svých možností, aby bylo možné reagovat na neplánované události v životě mateřské školy apod.)

- Rodiče přivádí děti do MŠ podle svých potřeb,
- Povinné předškolní vzdělávání je stanovené od 8.00 do 12.00 hod
- Organizace dne je pouze orientační s ohledem na dobu pobytu venku a intervaly mezi jídly
- Děti mají na jídlo dost času
- Děti stolují v klidné a pohodové atmosféře

b3 – děti jsou každodenně a dostatečně dlouho venku, program činností je přizpůsobován okamžité kvalitě ovzduší.

- Děti neodcházejí na pobyt venku pouze za deště, velkých mrazů a při špatné kvalitě ovzduší)

b4 – děti mají dostatek volného pohybu nejen na zahradě, ale i v interiéru mateřské školy.

- Ve třídách je dostatek náradí a náčiní pro pohybové aktivity, děti dodržují dohodnutá pravidla o bezpečném zacházení
- Učitelka omezuje sezení dětí u stolečků na nejmenší možnou míru (jídlo, práce s pracovními listy, prohlížení knih)

- Zahradu poskytuje dostatek příležitostí k různorodému spontánnímu pohybu

b5 – v denním programu je respektována individuální potřeba aktivity, spánku a odpočinku

- Předškolní, nespavé děti po krátkém odpočinku mají možnost náhradních klidových činností

b6 – pedagogové se sami chovají podle zásad zdravého životního stylu a poskytují dětem přirozený vzor

- Učitelka má ujasněný svůj přístup ke zdraví a k životnímu stylu
- Svým zdravím podporujícím chováním poskytuje učitelka dětem i rodičům vzorec k napodobování
- Učitelka jde dětem příkladem v konzumaci jídel a racionální výživě
- Učitelka je příkladem v pitném režimu
- Učitelka nabízí a motivuje děti, aby ochutnaly jídlo, které nemají rády, ale je pro ně zdravé

c) Psychosociální podmínky

c1 – děti i dospělí se v prostředí mateřské školy cítí dobře, spokojeně, jistě a bezpečně

- Ve škole je klidná, příznivá atmosféra
- Děti přichází do MŠ rády, těší se na další den
- Učitelka kolem sebe šíří atmosféru pohody, veselí, dobré nálady
- Děti mají příležitost vidět zdvořilé jednání mezi ředitelkou, učitelkou, rodiči i provozními pracovníky
- Děti mají příležitost vidět konkrétní vzájemnou pomoc pedagogických a provozních zaměstnanců
- Děti mají příležitost vidět pomoc rodičů v mateřské škole
- Dospělí mezi sebou respektují pravidla komunikace a naslouchání
- Děti se s důvěrou obracují na všechny zaměstnance se svým přáním
- Děti říkají bez obav, že něco nechtějí (jíst, dělat)
- Zaměstnanci mají příležitost prožít pocit uspokojení z práce a dobrého výsledku
- Zaměstnanci se otevřeně vyjadřují k práci své i jiných zaměstnanců
- Zaměstnanci se otevřeně vyjadřují k práci ředitelky

c2 – nově příchozí dítě má možnost postupně se adaptovat na nové prostředí i situaci

- Dítě se adaptuje na docházku do MŠ ve společnosti rodiče tak dlouho, jak potřebuje

c3 – pedagogové respektují potřeby dětí (obecně lidské, vývojové a individuální), reagují na ně a napomáhají v jejich uspokojování (jednají nenásilně, přirozeně a citlivě, navozují situace pohody, klidu, relaxace apod.). Děti nejsou neúměrně zatěžovány či neurotizovány spěchem a chvatem)

- Učitelka ve své práci respektuje Maslowův model lidských potřeb
- Učitelka dává možnost dokončit činnost, dohrát si hru
- Učitelka děti včas upozorňuje, že činnost bude třeba ukončit
- Učitelka respektuje osobní psychomotorické tempo dětí
- Učitelka vůči dětem uplatňuje požadavky, které jsou pro ně věkově, vývojově a individuálně přiměřené
- Změnu programu učitelka s dětmi probere a vysvětlí důvod změny

c4 – všechny děti mají rovnocenné postavení a žádné z nich není zvýhodňováno ani znevýhodňováno. Jakékoli projevy nerovností, podceňování a zesměšňování jsou nepřijatelné

- Děti zažívají pocit přijetí, sounáležitosti, důležitosti pro skupinu
- Učitelka oslovuje každé dítě křestním jménem, má zjištěno, jak mu říkají doma, kterou formu jména má rádo
- Učitelka přijímá každé dítě nepodmíněně takové, jaké je

c5 – volnost a osobní svoboda dětí je dobře vyvážená s nezbytnou mírou omezení, vyplývajících z nutnosti dodržovat v mateřské škole potřebný řád a učit děti pravidlům soužití.

- Děti se podílejí na tvorbě pravidel soužití
- Děti se navzájem upozorňují na porušení dohodnutých pravidel soužití
- Učitelka preferuje dialog s dítětem a dodržování společně dohodnutých pravidel před direktivními příkazy

c6 – Pedagogický styl, resp.způsob, jakým jsou děti vedeny, je podporující, sympatizující, projevuje se přímou, vstřícnou, empatickou a naslouchající komunikací pedagoga s dětmi. Je vyloučeno manipulování s dítětem, zbytečné organizování dětí z obavy o časové prostoje, podporování nezdravé soutěživosti dětí. Jakákoli komunikace s dítětem, kterou dítě pociťuje jako násilí, je nepřijatelná.

- Učitelka projevuje všem dětem emoční vřelost
- Svým chováním poskytuje učitelka empatickou odezvu na problémy dítěte
- Učitelka zařazuje záměrně různé kooperativní hry

c7 – je uplatňován pedagogický styl s nabídkou, který počítá s aktivní spoluúčastí a samostatným rozhodováním dítěte. Vzdělávací nabídka odpovídá mentalitě předškolního dítěte a potřebám jeho života (je dítěti tematicky blízká, jemu pochopitelná, přiměřeně náročná, dítěti užitečná a prakticky využitelná)

- Děti se obracejí na učitelky s návrhy aktivit
- Spolu s dítětem hledá učitelka řešení tak, aby pocítilo a uvědomilo si následky svého chování
- Učitelka vede děti k tomu, aby nejdříve samy hledaly řešení svých problémů
- Učitelka diferencuje nároky na děti podle mentálního, ne kalendářního věku dítěte

c8 - pedagog se vyhýbá negativním slovním komentářům a podporuje děti v samostatných pokusech, je uznalý, dostatečně oceňuje a vyhodnocuje konkrétní projevy a výkony dítěte a přiměřeně na ně reaguje pozitivním oceněním, vyvaruje se paušálních pochval, stejně jako odsudků

- Učitelka se snaží porozumět motivům a příčinám chování dítěte
- Místo pochval a trestů poskytuje učitelka dětem věcnou zpětnou vazbu o jejich chování a činnostech
- Učitelka řeší i negativní až destruktivní spontánní projevy dítěte nedirektivně a využívá situaci k posilování jeho sebekontroly a duševní odolnosti
- Učitelka používá prostředky pozitivní motivace (věcnou zpětnou vazbu, povzbuzování, ocenění)
- Děti se pouští do činností bez obav z chyb
- Děti se pouští do nových činností s odvahou

c9 – ve vztazích mezi dospělými i mezi dětmi se projevuje vzájemná důvěra, tolerance, ohleduplnost a zdvořilost, solidarita, vzájemná pomoc a podpora. Dospělí se chovají důvěryhodně a spolehlivě

- Učitelka se směje s dětmi, dovede si udělat legraci i ze sebe
- Učitelka se omlouvá za svá mylná rozhodnutí
- Učitelka dodržuje dané sliby, nemůže-li, iniciativně se zabývá vysvětlením a náhradním řešením (jak ve vztahu k dětem, tak dospělým)
- Učitelka se bez obav přiznává k neznalosti, omylu nebo chybě

- Problémy, se kterými se na ni děti obracejí, chápe učitelka vážně (nikdy je nezlehčuje, ani neobrací v žert)
- Děti se obracejí k dospělým se žádostí o pomoc

c10 – pedagog se programově věnuje neformálním vztahům dětí ve třídě a nenásilně je ovlivňuje prosociálním směrem (prevence šikany a jiných sociálně patologických jevů u dětí)

- Dítě hledá vzájemnou dohodu, kompromis – kontakty s ostatními dětmi mají spolupracující charakter
- Učitelka si všímá projevů emocionálních poruch chování dítěte

Dlouhodobý záměr v oblasti zajištění podmínek zdělávání: Zkvalitňovat a vytvářet podnětné prostředí, jež umožňuje všem dětem v maximální míře rozvoj jejich vnitřního potenciálu, vlastní aktivity, samostatnosti a tvořivosti. Rozvíjet a udržovat kvalitní mezilidské vztahy mezi dětmi i dospělými, které podporují a stimulují přirozený přechod od nezávislého dětství k systematickému vzdělávání.

d) Organizace chodu

- provoz MŠ je od 6.30 do 16.15 hod
- příchod dětí je zpravidla mezi 6.30 – 8.00, dle potřeb rodičů a vzájemné dohody i déle
- povinné předškolní vzdělávání je stanoveno od 8.00 do 12.00 hod
- spontánní hra probíhá zpravidla od příchodu dětí do 8.30 a podle délky řízených činností i před pobytem venku
- po příchodu všech dětí následuje ranní uvítací kruh, ranní cvičení a hygiena
- od 9.00 mají děti dopolední svačinu
- činnosti řízené pedagogem probíhají zpravidla od 9.15 do 9.45, někdy od příchodu dítěte (podle plánované činnosti)
- následuje pobyt venku při kterém je využívána nejen školní zahrada a hřiště, ale i louky a lesy v okolí obce
- od 12.00 děti obědvají
- po obědě společně odpočívají s pohádkou na lehátku. Předškolním dětem, které neusnou je nabídnuta činnost u stolečků (tj. pracovní listy k procvičování grafomotoriky, omalovánky, společenské hry apod.)
- odpolední svačina začíná od 14.30 hod.
- po té si děti volně hrají a rozcházejí se domů

Denní řád je dostatečně pružný, umožňuje reagovat na individuální možnosti dětí, v denním programu jsou pravidelně zařazovány zdravotně preventivní pohybové aktivity, děti nacházejí potřebné zázemí, bezpečí, klid i soukromí, děti mají možnost účastnit se společných činností v malých i větších skupinách. Jsou vytvářeny podmínky pro individuální, skupinové i frontální činnosti. Plánování činností vychází z potřeb a zájmů dětí, vyhovuje individuálním vzdělávacím potřebám a možnostem dětí.

e) Řízení mateřské školy

Organizační řád a směrnice ředitelky školy vymezují jasná pravidla a kompetence zaměstnanců školy. Velký důraz je kladen na týmovou práci, vzájemnou spolupráci a vytváření prostředí důvěry otevřenosti a přátelství.

Ředitelka vytváří prostor na spoluúčast při řízení pro všechny zaměstnance, názor a myšlenka každého zaměstnance je přijímána, všichni se podílí na dění v mateřské škole.

Ředitelka kontroluje práci všech zaměstnanců, pozitivně hodnotí jednotlivé dílčí úspěchy a tím motivuje ke kvalitě vykonávané práce.

Mateřská škola spolupracuje se zřizovatelem a dalšími orgány státní správy a samosprávy, se základní školou a s odborníky poskytujícími pomoc zejména při řešení individuálních výchovných a vzdělávacích problémů dětí.

Dlouhodobý záměr v oblasti řízení : Posilovat efektivní řízení založené na týmové práci, vytvářet zdravé pracovní klima podporující vytváření zdravých pracovních vztahů a žádoucí kulturu.

f) Personální a pedagogické zajištění

- Pedagogičtí zaměstnanci

- v mateřské škole pracují 2 pedagogické pracovnice (ředitelka a učitelka), které splňují požadovanou kvalifikaci
- obě pedagog. pracovnice se stále sebevzdělávají a dle finančních možností využívají nabídek různých vzdělávacích institucí s akreditací MŠMT
- rozvrh přímé pedagogické práce je uzpůsoben tak, aby byla zajištěna optimální pedagogická péče při práci s dětmi

Dlouhodobý záměr v oblast personálního zajištění: Podporovat profesní rozvoj zaměstnanců tak, aby uměli konstruktivně využívat svůj potenciál ve prospěch růstu profesní kvality a ostatních funkcí školy. Podle možností a podmínek zajistit překrývání přímé pedagogické činnosti učitelek ve třídě, optimálně alespoň v rozsahu dvou a půl hodiny.

- Provozní zaměstnanci

- na částečné pracovní úvazky jsou v mateřské škole zaměstnáni – uklízečka, vedoucí školní stravovny, kuchařka a na dobu topné sezóny topič.

Všichni zaměstnanci vnímají týmovou práci jako nezbytnou podmínku pro vytváření vhodného sociálního klima založeného na vzájemné úctě a důvěře. Uvědomují si, že o tom, jak se bude dítě v mateřské škole cítit, rozhodují vztahy všech, kteří se na jeho výchově a vzdělávání podílejí.

g) Spoluúčast rodičů

- v mateřské škole rozvíjíme a prohlubujeme dobré vztahy s rodiči a vstřícnou a otevřenou komunikací vytváříme prostředí, ve kterém panuje oboustranná důvěra, porozumění, respekt a ochota spolupracovat
- spolupráce funguje na základě partnerství. Učitelé informují rodiče o prospívání jejich dítěte, domlouvají se na společném postupu při jeho výchově.
- zaměstnanci školy chrání soukromí rodiny a zachovávají diskrétnost v jejích svěřených vnitřních záležitostech. Jednají s rodiči ohleduplně, taktně, s vědomím, že pracují s důvěrnými informacemi. Nezasahují do života a soukromí rodiny, varují se přílišné horlivosti a poskytování nevyžádaných rad.
- při pořádání společných akcí v MŠ (výtvarné dílny, oslavy významných dnů apod.) mají rodiče možnost získávat kvalifikované a odborné informace z oblasti předškolní výchovy, a tím si vytvářet konkrétnější představu o zvláštěnostech a potřebách dětí předškolního věku a vhodných výchovných přístupech, které mohou ovlivnit i kvalitu výchovy v rodině
- mateřská škola se snaží zapojit rodiče i do organizování různých brigádnických akcí a získat sponzory z řad rodičů

h) Podmínky pro vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí nadaných

Při vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami je třeba naplňování cílů předškolního vzdělávání přizpůsobovat tak, aby maximálně vyhovovalo dětem, jejich potřebám a možnostem.

- vytváříme optimální podmínky k rozvoji osobnosti každého dítěte, k učení i ke komunikaci s ostatními a pomoci mu, aby dosáhlo co největší samostatnosti
- při plánování a realizaci vzdělávání dětí s přiznanými podpůrnými opatřeními máme na zřeteli, že se děti ve svých individuálních vzdělávacích potřebách a možnostech liší
- při vzdělávání dítěte se speciálními vzdělávacími potřebami zahrnujeme do svých vzdělávacích strategií podpůrná opatření. Pravidla pro použití podpůrných opatření školou a školským poradenským zařízením stanovuje vyhláška č.27/2016 Sb.

Pro úspěšné vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami se snažíme zabezpečit:

- co nejúžší spolupráci se zákonnými zástupci dětí
- spolupráci se školskými poradenskými zařízeními (PPP, SPC), v případě potřeby i s odborníky mimo oblast školství
- princip diferenciací a individualizace vzdělávacího procesu při plánování a organizaci činností
- osvojení specifických dovedností na úrovni odpovídající individuálním potřebám a možnostem dítěte zaměřených na samostatnost, sebeobsluhu a základní hygienické návyky na úrovni odpovídající věku dítěte a stupni postižení
- realizaci všech stanovených podpůrných opatření při vzdělávání dětí

Podmínky pro vzdělávání dětí nadaných.

V mateřské škole se snažíme vytvářet podmínky k co největšímu využití potenciálu každého dítěte s ohledem na jeho individuální možnosti. Vzdělávání dětí probíhá takovým způsobem, aby se mohly různé druhy nadání u dětí projevit, uplatnit a dále rozvíjet.

Záměry: ve spolupráci se školským poradenským zařízením zajistit realizaci všech stanovených podpůrných opatření pro děti se speciálními vzdělávacími potřebami a pro děti nadané.

i) Podmínky pro vzdělávání dětí od dvou do tří let

Při vzdělávání dětí ve věku od dvou do tří let máme na zřeteli specifika, související s dosahovanou úrovní ve všech oblastech vývoje dítěte:

- dvouleté dítě projevuje velkou touhu po poznání, experimentuje, objevuje
- poznává všemi smysly
- vymezuje se vůči ostatním, osamostatňuje se
- je silně egocentrické
- neorientuje se v prostoru a čase
- v pohybových aktivitách je méně obratné

Pro úspěšné vzdělávání dětí od dvou do tří let uplatňujeme učení nápodobou, vlastním prožitkem, situačním učením a především hrou.

V mateřské škole vytváříme podmínky pro adaptaci dítěte v souladu s jeho individuálními potřebami. Dětem poskytujeme dostatek emoční podpory, pocit bezpečí, přiměřeně podnětné prostředí, více individuální péče.

Ve třídě jsou nastavena dětem srozumitelná pravidla pro používání a ukládání hraček a pomůcek. Prostředí je upraveno tak, aby poskytovalo dostatečný prostor pro volný pohyb a hru dětí.

Mateřská škola je vybavena dostatečným zázemím pro zajištění hygieny.

Šatna je vybavena dostatečně velkým úložným prostorem na náhradní oblečení.

Je zajištěn vyhovující režim dne, který respektuje potřeby dětí

V mateřské škole podporujeme pozitivní vztahy, které vedou k oboustranné důvěře a spolupráci s rodinou. Učitelky uplatňují k dítěti laskavě důsledný přístup a kladné přijetí.

Záměry: dovybavit prostor dostatečným množstvím podnětných a bezpečných hraček a pomůcek vhodných pro dvouleté děti.

4. Organizace vzdělávání

Mateřská škola je jednotřídní, nabízí vhodné vzdělávací prostředí, vstřícné, podnětné, zajímavé a obsahově bohaté, v němž se děti cítí jistě, bezpečně, radostně a spokojeně a které jim zajišťuje možnost projevit se, bavit a zaměstnávat přirozeným dětským způsobem.

Předškolní vzdělávání přizpůsobujeme vývojovým fyziologickým, kognitivním, sociálním a emocionálním potřebám dětí a dbáme na to, aby tato vývojová specifika byla při vzdělávání dětí v plné míře respektována.

Každému dítěti poskytujeme pomoc a podporu v míře, kterou individuálně potřebuje, a v kvalitě, která mu vyhovuje. Učitelky při své práci vycházejí z pedagogické diagnostiky – z pozorování a uvědomění si individuálních potřeb a zájmů dítěte, ze znalosti aktuálního stavu jeho vývoje, konkrétní životní a sociální situace, pravidelného sledování jeho vývoje a vzdělávacích pokroků.

Pro naplnění předpokladů a možností optimálního rozvoje osobnosti každého dítěte uplatňujeme odpovídající metody a formy práce. Využíváme prožitkového a kooperativního učení hrou a činnosti dětí, které jsou založeny na přímých zážitcích, podporujících dětskou zvědavost a potřebu objevovat, podněcujících radost dětí z učení, jejich zájem poznávat nové, získávat zkušenosti a ovládat další dovednosti. Učební aktivity probíhají především formou nezávazné dětské hry.

Využíváme situací, které poskytují dětem srozumitelné praktické ukázky životních souvislostí tak, aby se děti učily dovednostem a poznatkům v okamžiku, kdy je potřebují, a lépe tak chápaly jejich smysl.

Významnou roli v procesu učení sehrává spontánní sociální učení, založené na principu přirozené nápodoby. Ve všech činnostech a situacích, které se v průběhu dne v mateřské škole vyskytnou, nejen v didakticky zaměřených činnostech, poskytujeme dětem vzory chování a postojů, které jsou k nápodobě a přejímání vhodné.

V předškolním vzdělávání uplatňujeme aktivity spontánní i řízené, vzájemně provázané a vyvážené, v poměru odpovídajícím potřebám a možnostem předškolního dítěte. Takovou specifickou formou, vhodnou pro předškolní vzdělávání, je didakticky zacílená činnost, která je učitelkami přímo nebo nepřímo motivovaná, která je dítěti nabízena a v níž je zastoupeno spontánní a záměrné (cílené, plánované) učení.

Hlavním úkolem učitelek je iniciovat vhodné činnosti, připravovat prostředí a nabízet dětem příležitosti, jak poznávat, přemýšlet, chápat a porozumět sobě i všemu kolem sebe stále účinnějším způsobem.

Vzdělávání probíhá na základě integrovaných bloků, které nabízejí dětem vzdělávací obsah v přirozených souvislostech, vazbách a vztazích

Plánování činností vychází z potřeb a zájmů dětí, vyhovuje individuálním potřebám a možnostem dětí

Do denního programu jsou zařazovány řízené zdravotně preventivní pohybové aktivity, denní řád je dostatečně pružný, umožňuje reagovat na individuální možnosti dětí, na jejich aktuální či aktuálně změněné potřeby.

Přijímání dětí – děti jsou do mateřské školy přijímány na základě zápisu do MŠ. Na daný kalendářní rok stanoví ředitelka mateřské školy kritéria, která jsou zveřejněna současně se zveřejněním termínu a místem zápisu v období od 2. do 16. května.

Způsob zveřejnění – informačními plakáty v MŠ, na webových stránkách školy a obce. Tiskopisy žádostí jsou k dispozici v mateřské škole a na webových stránkách školy.

Předškolní vzdělávání

Od 1. 9. 2017 je pro děti od 5 let docházka do mateřské školy povinná v době od 8.00 – 12.00 hod. Rodič je povinen písemně omlouvat nepřítomnost svého dítěte (pravidla ve školním řádu), např. i pozdní příchody.

Rodiče mají možnost přihlásit děti k individuálnímu vzdělávání – tzn., že dítě nemusí docházet do mateřské školy a rodiče s ním pracují doma dle doporučení MŠ

Podmínky individuálního vzdělávání:

1. Rodič musí přihlásit své dítě v době zápisu do mateřské školy a současně písemně oznámit, že má zájem své dítě individuálně vzdělávat.
2. Dle doporučení mateřské školy musí rodič své dítě vzdělávat v domácím prostředí a shromažďovat o vzdělávání podklady, které předloží při povinném přezkoušení
3. Rodič je povinen se s dítětem zúčastnit přezkoušení v mateřské škole v daném termínu
4. Individuální vzdělávání může být zrušeno kdykoliv rodičem nebo MŠ, pokud zákonný zástupce dítěte nezajistil účast dítěte u ověření, a to ani v náhradním termínu (ukončí ředitelka školy – odvolání proti rozhodnutí ředitelky mateřské školy o ukončení individuálního vzdělávání dítěte nemá odkladný účinek. Dítě nelze opětovně individuálně vzdělávat.) Dítě musí zahájit pravidelnou denní docházku.
5. V době individuálního vzdělávání je dítě zapsáno v MŠ, ale nemá nárok na účast při akcích či aktivitách školy, ani na stravné.

5. Charakteristika vzdělávacího programu

Motto: „Děti jsou hosté, kteří hledají cestu. Jde o to, nabídnout jim pěkné místo, podporovat a dodávat jim jistotu, aby byly připraveny jít svou vlastní cestou.“

Filozofie školy

Dovést každého z dětí k maximálnímu rozvoji fyzické, psychické a sociální samostatnosti s ohledem na jeho individuální možnosti a naučit je základním schopnostem a dovednostem důležitým pro celý další život.

Profilací naší školy je zaměření na oblast environmentálního vzdělávání dětí v symbióze s okolním prostředím. Záměrem je maximálně využívat okolní prostředí k poznávání živé i neživé přírody, poznávat zákonitosti přírody a její krásy, rozvíjet své smysly, pracovat s přírodním materiálem a objevovat vlastní možnosti, jak přírodě pomoci. Svým postojem a příkladem se snažíme v dětech zasít semínko ekologického citění tak, aby vše co dělají a v budoucnu dělají budou, mělo smysl, a aby svět a všichni v něm měli spokojenější a láskyplnější život. Aby si děti uvědomily, že vše co dělají, ovlivňuje život nejen jejich, ale také život všech okolo – lidí, zvířat nebo rostlin.

V předškolním vzdělávání vycházíme z rámcových cílů:

- 1.) rozvíjení dítěte, jeho učení a poznání**
- 2.) osvojení základů hodnot, na nichž je založena naše společnost**
- 3.) získání osobní samostatnosti a schopnosti projevit se jako samostatná osobnost působící na své okolí**

Záměrem předškolního vzdělávání je:

- Podporovat růst a zdravý vývoj dítěte, jeho fyzickou pohodu, zlepšovat jeho tělesnou zdatnost i pohybovou aktivitu, vést děti ke zdravým životním návykům a postojům a učit je sebeobslužným dovednostem.
- Povzbuzovat děti v dalším rozvoji poznávání, učení, představivosti a fantazii, podporovat duševní pohodu a psychickou zdatnost, rozvíjet jejich jazykový projev.
- Posilovat vzájemné utváření vztahů dítěte k jinému dítěti či dospělému, kultivovat a obohacovat jejich vzájemnou komunikaci a zajišťovat pohodu těchto vztahů.
- Seznámit děti s pravidly soužití s ostatními lidmi, (s materiálními, duchovními a kulturními hodnotami) a pomoci dítěti osvojit si potřebné dovednosti, návyky i postoje a umožnit mu aktivně se podílet na utváření společenské pohody ve svém sociálním prostředí.
- Založit u dítěte elementární povědomí o okolním světě a jeho dění, o vlivu člověka na životní prostředí a o vlastní sounáležitosti se světem, s živou a neživou přírodou, lidmi, společností a planetou Zemí.

Formy a metody vzdělávací práce a prostředky plnění cílů

- vzdělávání je uskutečňováno ve všech činnostech a situacích
- respektujeme individualitu každého dítěte
- vycházíme ze znalosti aktuálního rozvojového stavu dítěte
- snažíme se poskytovat takové vzory chování a postojů, které jsou k nápodobě a přejímání vhodné
- každému dítěti poskytujeme pomoc a podporu v míře, kterou individuálně potřebuje, v kvalitě, která mu vyhovuje
- spontánní a řízené aktivity jsou vyvážené
- didakticky zacílená činnost je prováděna formou prožitkového učení založeném na smyslovém vnímání
- omezujeme učení předáváním hotových poznatků
- všechny činnosti obsahují prvky hry a tvořivosti
- k osvojování nových poznatků využíváme tvořivé dramatiky
- připravujeme prostředí a nabízíme dítěti příležitosti, jak poznávat, přemýšlet, chápat a porozumět sobě i všemu kolem sebe

Vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí nadaných

Podpůrná opatření prvního stupně

Na základě pedagogické diagnostiky rozhodneme o poskytování podpůrných opatření prvního stupně bez doporučení školského poradenského zařízení i bez informovaného souhlasu zákonného zástupce. Učitelka mateřské školy zpracuje **plán pedagogické podpory (PLPP)**, ve kterém bude upravena organizace a hodnocení vzdělávání dítěte včetně úpravy metod a forem práce a projedná jej s ředitelkou školy.

Pokud by nepostačovala podpůrná opatření prvního stupně (po vyhodnocení plánu pedagogické podpory po 3 měsících) doporučíme zákonnému zástupci využití poradenské pomoci školského poradenského zařízení za účelem posouzení speciálních vzdělávacích opatření dítěte (§ 16 odst. 4 a 5 školského zákona a § 2 a § 10 vyhlášky č. 27/2016 Sb.)

Podpůrná opatření druhého až pátého stupně

Podmínkou pro uplatnění podpůrného opatření 2 až 5 stupně je doporučení školského poradenského zařízení **s informovaným souhlasem zákonného zástupce dítěte**. K poskytnutí poradenské pomoci školského poradenského zařízení dojde na základě vlastního uvážení zákonného zástupce, doporučení mateřské školy nebo OSPOD.

Nejpozději do 1 měsíce zpracujeme ve spolupráci se školským poradenským zařízením individuální vzdělávací plán (**IVP**).

Poskytování podpůrných opatření 2 až 5 stupně zahájíme bezodkladně po obdržení doporučení školského poradenského zařízení a získání informovaného souhlasu zákonného zástupce.

Průběžně vyhodnocujeme poskytování podpůrných opatření, nejméně však dvakrát krát ročně, v případě souvisejících okolností častěji.

Vzdělávání dětí nadaných

Mateřská škola vytváří ve svém školním vzdělávacím programu a při jeho realizaci podmínky k co největšímu využití potenciálu každého dítěte s ohledem na jeho individuální možnosti. To platí v plné míře i pro vzdělávání dětí nadaných.

Mateřská škola je povinna zajistit realizaci všech stanovených podpůrných opatření pro podporu nadání podle individuálních vzdělávacích potřeb dětí v rozsahu prvního až čtvrtého stupně podpory.

Průběh vzdělávání dětí od dvou do tří let

Plánování a realizaci konkrétních vzdělávacích činností přizpůsobujeme možnostem a schopnostem dětí. Podle toho volíme i metody a formy práce. Především učení nápodobou, situační učení, opakování činností, pravidelné rituály apod. Největší prostor věnujeme volné hře a pohybovým aktivitám. Vzdělávací obsah vychází ze života dítěte, je pro ně smysluplný, zajímavý a užitečný. Vzdělávací činnosti jsou realizovány v menších skupinách či individuálně, podle potřeb a volby dětí.

Veškerý vzdělávací obsah i aktivity a činnosti, které ve škole probíhají cíleně usilují k získání klíčových kompetencí, které jsou důležité a významné nejen z hlediska přípravy dítěte pro započetí systematického vzdělávání, ale zároveň pro další životní etapy i celoživotní učení.

Pro předškolní vzdělávání jsou za klíčové považovány tyto kompetence:

- k učení
- k řešení problémů
- komunikativní
- sociální a personální
- činnostní a občanské

• dítě ukončující předškolní vzdělávání v oblasti kompetencí k učení

- soustředěně pozoruje, zkoumá, objevuje, všímá si souvislostí, experimentuje a užívá při tom jednoduchých pojmů, znaků a symbolů
- uplatňuje získanou zkušenost v praktických situacích a v dalším učení
- má elementární poznatky o světě lidí, kultury, přírody i techniky, který dítě obklopuje, o jeho rozmanitostech a proměnách; orientuje se v řádu a dění v prostředí, ve kterém žije
- klade otázky a hledá na ně odpovědi, aktivně si všímá, co se kolem něho děje; chce porozumět věcem, jevům a dějům, které kolem sebe vidí; poznává, že se může mnohému naučit, raduje se z toho, co samo dokázalo a zvládlo
- se učí nejen spontánně, ale i vědomě, vyvine úsilí, soustředí se na činnost a záměrně si zapamatuje; při zadané práci dokončí, co započalo; dovede postupovat podle instrukcí a pokynů, je schopno dobrat se k výsledkům
- odhaduje své síly, učí se hodnotit svoje osobní pokroky i oceňovat výkony druhých
- se učí s chutí, pokud se mu dostává uznání a ocenění

• dítě ukončující předškolní vzdělávání v oblasti kompetence k řešení problémů

- si všímá dění i problémů v bezprostředním okolí; přirozenou motivací k řešení dalších problémů a situací je pro něj pozitivní odezva na aktivní zájem
- řeší problémy, na které stačí; známé a opakující se situace se snaží řešit samostatně (na základě nápodoby či opakování), náročnější s oporou a pomocí dospělého
- řeší problémy na základě bezprostřední zkušenosti; postupuje cestou pokusu a omylu, zkouší, experimentuje; spontánně vymýšlí nová řešení problémů a situací; hledá různé možnosti a varianty (má vlastní, originální nápady); využívá při tom dosavadní zkušenosti, fantazii a představivost
- užívá při řešení myšlenkových i praktických problémů logických, matematických i empirických postupů; pochopí jednoduché algoritmy řešení různých úloh a situací a využívá je v dalších situacích
- zpřesňuje si početní představy, užívá číselných a matematických pojmů, vnímá elementární matematické souvislosti
- rozlišuje řešení, která jsou funkční (vedoucí k cíli), a řešení, která funkční nejsou; dokáže mezi nimi volit

- chápe, že vyhýbat se řešení problémů nevede k cíli, ale že jejich včasné a uvážlivé řešení je naopak výhodou; uvědomuje si, že svou aktivitou a iniciativou může situaci ovlivnit
- se nebojí chybovat, pokud nachází pozitivní ocenění nejen za úspěch, ale také za snahu

dítě ukončující předškolní vzdělávání v oblasti kompetence komunikativní

- ovládá řeč, hovoří ve vhodně formulovaných větách, samostatně vyjadřuje své myšlenky, sdělení, otázky i odpovědi, rozumí slyšenému, slovně reaguje a vede smysluplný dialog
- se dokáže vyjadřovat a sdělovat své prožitky, pocity a nálady různými prostředky (řečovými, výtvarnými, hudebními, dramatickými apod.)
- se domlouvá gesty i slovy, rozlišuje některé symboly, rozumí jejich významu i funkci
- komunikuje v běžných situacích bez zábran a ostychu s dětmi i s dospělými; chápe, že být komunikativní, vstřícné, iniciativní a aktivní je výhodou
- ovládá dovednosti předcházející čtení a psaní
- průběžně rozšiřuje svou slovní zásobu a aktivně ji používá k dokonalejší komunikaci s okolím
- dovede využít informativní a komunikativní prostředky, se kterými se běžně setkává (knížky, encyklopedie, počítač, audiovizuální technika, telefon atp.)
- ví, že lidé se dorozumívají i jinými jazyky a že je možno se jim učit; má vytvořeny elementární předpoklady k učení se cizímu jazyku

dítě ukončující předškolní vzdělávání v oblasti kompetence sociální a personální

- samostatně rozhoduje o svých činnostech; umí si vytvořit svůj názor a vyjádřit jej
- si uvědomuje, že za sebe i své jednání odpovídá a nese důsledky
- projevuje dětským způsobem citlivost a ohleduplnost k druhým, pomoc slabším, rozpozná nevhodné chování; vnímá nespravedlnost, ubližování, agresivitu a lhostejnost
- se dokáže ve skupině prosadit, ale i podřídit, při společných činnostech se domlouvá a spolupracuje; v běžných situacích uplatňuje základní společenské návyky a pravidla společenského styku; je schopné respektovat druhé, vyjednávat, přijímat a uzavírat kompromisy
- napodobuje modely prosociálního chování a mezilidských vztahů, které nachází ve svém okolí
- se spolupodílí na společných rozhodnutích; přijímá vyjasněné a zdůvodněné povinnosti; dodržuje dohodnutá a pochopená pravidla a přizpůsobuje se jim
- se chová při setkání s neznámými lidmi či v neznámých situacích obezřetně; nevhodné chování i komunikaci, která je mu nepříjemná, umí odmítnout
- je schopno chápat, že lidé se různí, a umí být tolerantní k jejich odlišnostem a jedinečným
- chápe, že nespravedlnost, ubližování, ponižování, lhostejnost, agresivita a násilí se nevyplácí a že vzniklé konflikty je lépe řešit dohodou; dokáže se bránit projevům násilí jiného dítěte, ponižování a ubližování

dítě ukončující předškolní vzdělávání v oblasti kompetence činnosti a občanské

- se učí svoje činnosti a hry plánovat, organizovat, řídit a vyhodnocovat
- dokáže rozpoznat a využívat vlastní silné stránky, poznávat svoje slabé stránky
- odhaduje rizika svých nápadů, jde za svým záměrem, ale také dokáže měnit cesty a přizpůsobovat se daným okolnostem
- chápe, že se může o tom, co udělá, rozhodovat svobodně, ale že za svá rozhodnutí také odpovídá
- má smysl pro povinnost ve hře, práci i učení; k úkolům a povinnostem přistupuje odpovědně; váží si práce i úsilí druhých
- se zajímá o druhé i o to, co se kolem děje; je otevřený aktuálnímu dění
- chápe, že zájem o to, co se kolem děje, činnost, pracovitost a podnikavost jsou přínosem a že naopak lhostejnost, nevšímavost, pohodlnost a nízká aktivita mají svoje nepříznivé důsledky
- má základní dětskou představu o tom, co je v souladu se základními lidskými hodnotami a normami i co je s nimi v rozporu, a snaží se podle toho chovat
- spoluvytváří pravidla společného soužití mezi vrstevníky, rozumí jejich smyslu a chápe potřebu je zachovávat
- si uvědomuje svá práva i práva druhých, učí se je hájit a respektovat; chápe, že všichni lidé mají stejnou hodnotu
- ví, že není jedno, v jakém prostředí žije, uvědomuje si, že se svým chováním na něm podílí a že je může ovlivnit
- dbá na osobní zdraví a bezpečí svoje i druhých, chová se odpovědně s ohledem na zdravé a bezpečné okolní prostředí (přírodní i společenské)

6. Vzdělávací obsah - integrované bloky

6.1) POHÁDKOVÝ PODZIM

Charakteristika – hlavní záměry :

- a) Rozvíjet poznatky o hodnotách přátelství, o chování kamarádů k sobě navzájem. Stanovením pravidel chování dítěte ve třídě usnadnit dítěti adaptaci na nové prostředí. Posilovat vztah dítěte k přírodě a k jejím proměnám v souvislosti s ročními dobami. Probouzet úctu k rodině, k domovu, ke všem živým tvorům kolem nás.
- b) Rozvíjet pohybové schopnosti dítěte, vést dítě k vytvoření návyku potřeby pravidelného pohybu – cvičení. Posilovat smyslové vnímání, rozvíjet hrubou i jemnou motoriku, vyjadřovací schopnosti, výslovnost, pěvecké a výtvarné schopnosti pomocí námětů z podzimní přírody a pohádek. Z prožívání činností a her během celého dne navozovat radostné pocity dítěte ze života v mateřské škole.
- c) Posilovat osobnost dítěte, jeho prosociální postoje k ostatním dětem, k rodině i k ostatním dospělým v mateřské škole. Pověřovat děti podle jejich přání a výběru samostatnými úkoly ve dvojici a umožnit jim seberealizaci v plnění zadaných „úkolů“

Podoblasti :

- **Z POHÁDKY DO POHÁDKY , ANEB DVA JE VÍC NEŽ JEDEN**
- **KDO JSEM A KDE ŽIJÍ , ANEB JÁ A MOJI KAMARÁDI**
- **PROČ JE PODZIM STRAKATÝ, ANEB PROČ CHODÍ SLUNCE BRZY SPÁT**

Dílčí cíle

- poznávání pravidel společenského soužití
- vytvoření povědomí o mezilidských a morálních hodnotách
- rozvoj spol. a estet.vkusu
- seznamování s pravidly chování ve vztahu k druhému
- rozvoj tvořivosti
- rozvoj řečových schopností
- užívání všech smyslů
- uvědomění si vlastního těla
- zdokonalování dovedností v oblasti hrubé i jemné motoriky
- rozvoj komunikativních dovedností
- posilování přirozených poznávacích citů
- poznávání sebe sama
- posilování prosociálního chování
- osvojení si základních poznatků o prostředí v němž dítě žije
- osvojení si poznatků o těle a jeho zdraví
- rozvoj paměti a pozornosti
- rozvoj paměti a pozornosti
- rozvoj schopnosti sebeovládání
- umět vyjádřit získané dojmy a prožitky
- rozvoj schopnosti žít ve společenství ostatních lidí-spolupracovat
- osvojení si poznatků a dovedností potřebných k vykonávání jednoduchých činností
- pochopení, že změny způsobené lidskou činností mohou prostředí chránit a zlepšovat, ale také poškozovat a ničit

Činnosti

- tvůrčí činnosti – dramatické, hudební, výtvarné
- činnosti zaměřené na vztahy mezi dětmi
- aktivity podporující sbližování dětí
- kooperativní činnosti ve dvojicích
- aktivity vhodné pro přirozenou adaptaci dětí v prostředí MŠ
- činnosti zaměřené na poznávání soc. prostředí, v němž dítě žije –rodina(její funkce,členové..)
- lokomoční pohybové činnosti ,manipulační činnosti,smyslové a psychomotorické hry
- jednoduché pracovní a sebeobslužné činnosti
- samostatný slovní projev
- grafické napodobování symbolů
- konkrétní operace s materiálem
- činnosti zasvěcující dítě do časových pojmů
- hry na téma rodiny a přátelství
- dramatické činnosti

- aktivity přibližující dítěti pravidla vzájemného styku – zdvořilost, ohleduplnost, tolerance, spolupráce
- hudební a hudebně pohybové hry a činnosti
- společné diskuse a rozhovory
- prohlížení a čtení knížek
- hry nejrůznějšího zaměření podporující tvořivost, představivost a fantazii
- smyslové hry
- výlety do okolí
- činnosti přiměřené silám a schopnostem dítěte a úkoly s viditelným cílem a výsledkem, v nichž může být dítě úspěšné

Očekávané výstupy :

- vědomě napodobit pohyb podle vzoru
- uplatňovat základní kulturně hygienické a zdravotně preventivní návyky
- zvládat jednoduchou obsluhu a pracovní úkony
- pojmenovat většinu toho, čím je dítě obklopeno
- domluvit se slovy i gesty
- ptát se na slova, kterým nerozumí
- naučit se z paměti krátké texty
- sledovat a vyprávět příběh, pohádku
- postupovat podle instrukcí
- vyjadřovat svou představivost a fantazii tvořivých činnostech
- chápat prostorové pojmy (nad, pod, vedle,...)
- orientovat se v prostoru, odloučit se na určitou dobu od rodičů a blízkých, být aktivní i bez jejich opory
- uvědomovat si své možnosti a limity
- zorganizovat hru
- těšit se z hezkých a příjemných zážitků
- navazovat kontakty s vrstevníky i dospělými, překonat ostych
- spolupracovat s ostatními
- dodržovat dohodnutá pravidla vzájemného soužití
- chovat se obezřetně při setkání s neznámými lidmi
- uplatňovat kulturně společenské návyky – pozdravit, poděkovat, poprosit...
- adaptovat se na život ve škole, aktivně zvládat požadavky plynoucí z prostředí školy
- pomáhat pečovat o okolní životní prostředí

Realizace:

Jednotlivé podoblasti jsou rozpracovány v třídním vzdělávacím programu a v týdenních tématech si učitelky stanoví konkrétní činnosti k naplňování cílů a směřování ke klíčovým kompetencím.

6.2) KOUZELNÁ ZIMA

Charakteristika – hlavní záměry:

- a) Zdokonalovat pohybové schopnosti dítěte, organizovat hry dětí se sněhem, na sněhu i na ledu. Utvářet vztah k zimním sportům a sportování vůbec. Rozvíjet rozlišovací schopnosti a tím i vnímání všemi smysly. Objevovat vlastnosti sněhu, ledu a probouzet zájem dětí o zimní hry a činnosti. Probouzet zájem dítěte o psanou podobu jazyka osvojováním si elementárních poznatků o znakových systémech a jejich funkci vhodnými pomůckami. Rozvíjet dovednosti dítěte pracovat ve skupině s ostatními dětmi.
- b) Vést dítě k poznání hodnoty vztahů v rodině, ke svým nejbližším, ke kamarádům v mateřské škole. Připravovat pro ně v období vánoc dárky a překvapení. Posilovat vztah dítěte ke všem živým tvorům v zimním období jednoduchou péčí o ně ve svém okolí (ptačí budka, krmelec)
- c) Podporovat u dítěte rozvoj schopnosti chovat se autenticky, prosociálně a aktivně se podílet na společném životě třídy. Vytvářet prostředí pro iniciativní jednání dítěte.

Podoblasti :

- **PROČ JE ZIMA BÍLÁ , ANEB ZIMNÍ TRADICE A RADOVÁNKY**
- **ZIMA NA HORÁCH I V DOLINÁCH , ANEB ROZMARY ZIMY**
- **PROČ ALENKA STUŇĚ, ANEB CO ZE MĚ DĚLÁ ČLOVĚKA**

Dílčí cíle

- osvojit si věku přiměřených praktických dovedností a pohyb.schopností
- osvojit si některé poznatky a dovednosti výtvarné, hudební a dramatické
- vytvářet základy pro práci s informacemi
- získávat schopnosti záměrně řídit svoje chování a ovlivňovat vlastní situaci
- přiblížit dětem tradice vánoc
- přiblížit dětem tradice masopustního období
- vytváření zdravých životních návyků a postojů jako základů zdravého životního stylu
- rozvoj kultivovaného projevu
- osvojení si elementárních poznatků o znakových systémech a jejich funkci
- rozvoj a kultivace mravního a estet.vnímání, cítění a prožívání
- vytváření prosociálních postojů
- rozvoj základních kulturně společenských postojů, návyků a dovedností dítěte

Činnosti

- činnosti zaměřené na porozumění pravidlům vzájemného soužití a chování
- receptivní slovesné, literární, výtvarné či dramatické činnosti (poslech pohádek, příběhů, veršů)
- různorodé společenské hry a aktivity
- činnosti zaměřené na poznávání jednoduchých obrazně znakových systémů
- hry a činnosti zaměřené k poznávání a rozlišování zvuků
- činnosti relaxační a odpočinkové
- činnosti zaměřené na poznávání lidského těla a jeho částí
- příležitosti a činnosti směřující k ochraně zdraví, osobního bezpečí a vytváření zdravých životních návyků

- komentování zážitků a aktivit, vyřizování vzkazů a zpráv
- činnosti zaměřené k poznávání různých lidských vlastností
- záměrné pozorování, čím se lidé mezi sebou liší a v čem jsou si podobní

Očekávané výstupy:

- zachovávat správné držení těla
- pohybovat se na sněhu, ledu
- sladit pohyb s rytmem a hudbou
- formulovat otázky, odpovídat, hodnotit slovní výkony, slovně reagovat
- poznat některá písmena a číslice
- vědomě využívat všech smyslů, záměrně pozorovat
- záměrně se soustředit na činnost a udržet pozornost
- řešit problémy, úkoly a situace, myslet kreativně, předkládat nápady
- ve známých a opakujících se situacích umět ovládat svoje city a přizpůsobovat jim své chování
- přirozeně a bez zábran komunikovat s druhým dítětem
- utvořit si základní dětskou představu o pravidlech chování a společenských normách
- zachycovat skutečnosti ze svého okolí a vyjadřovat své představy pomocí různých výtvarných dovedností a technik
- zvládat základní hudební dovednosti (zazpívat píseň, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji, sledovat a rozlišovat rytmus)
- chovat se přiměřeně bezpečně doma i na veřejnosti
- přizpůsobovat se běžně proměnlivým okolnostem doma i v mateřské škole
- vnímat, že svět má svůj řád, že je rozmanitý a pozoruhodný

Realizace:

Jednotlivé podoblasti jsou rozpracovány v třídním vzdělávacím programu a v týdenních tématech si učitelky stanoví konkrétní činnosti k naplňování cílů a směřování ke klíčovým kompetencím.

6.3) ZÁBAVNÉ JARO

Charakteristika – hlavní záměry :

- Všímat si změn v přírodě. Rozvíjet city dítěte působením krás přírody a probouzejícího se jara. Získávat vztah ke zvířátkům a k jejich mláďátkům. Učit se chovat ekologicky a všítat si významu zeleně a čistoty životního prostředí
- Posilovat prosociální chování dítěte, kooperativní dovednosti a citový vztah k rodině, k mamince (Svátek matek). Rozvíjení společenských projevů v chování k druhým lidem kolem nás. Vytváření správných postojů k životnímu prostředí.
- Vědět o existenci dopravních značek a základních pravidel chování v silničním provozu pro bezpečnost a ochranu svého zdraví i zdraví a bezpečnost druhých

Podoblasti :

- **JARO ŤUKÁ NA VRÁTKA, ANEB SLUNCE PROBOUZÍ ZEMI**
- **ZKOUMÁNÍ SVĚTA ZVÍŘAT a JEJICH MLÁĎAT, ANEB KDO KDE ŽIJE**
- **ZÁBAVNÉ PROJÍŽDKY RŮZNÝMI DOPRAVNÍMI PROSTŘEDKY ANEB CO LÉTÁ, JEZDÍ, PLAVE**
- **JARNÍ TRADICE (VELIKONOCE, ČARODĚJNICE, SVÁTEK MATEK)**

Dílčí cíle:

- přiblížit dětem jarní tradice (velikonoční svátky, pálení čarodějnic)
- rozvoj pohybových dovedností, koordinace ruky a oka, ovládání pohybového aparátu a tělesných funkcí
- rozvoj dovedností receptivních (vnímání, naslouchání, porozumění) i produktivních (výslovnosti, vytváření pojmů, mluvního projevu, vyjadřování)
- rozvoj tvořivosti, kultivace představivosti a fantazie
- rozvoj schopnosti přizpůsobovat se podmínkám vnějšího prostředí i jeho změnám
- vytváření pozitivního vztahu s prostředím, ve kterém dítě žije
- osvojení si poznatků a dovedností potřebných k vykonávání jednoduchých činností v péči o okolí
- rozvoj estetického vkusu
- rozvoj interaktivních a komunikativních dovedností
- posilování přirozených poznávacích citů
- zdokonalování dovedností v oblasti hrubé i jemné motoriky
- vytváření povědomí o existenci ostatních kultur a národností
- vytvoření základů aktivních postojů ke světu, k životu, pozitivních vztahů ke kultuře a umění, rozvoj dovedností umožňujících tyto vztahy a postoje vyjadřovat a projevovat
- vytvoření povědomí o vlastní sounáležitosti se světem, s živou a neživou přírodou, lidmi, společnostmi, s planetou Zemí

Činnosti

- hry a aktivity na téma dopravy, cvičení bezpečného chování v dopravních situacích, kterých se dítě běžně účastní, praktický nácvik bezpečného chování v některých dalších situacích, které mohou nastat
- poznávání přírodního okolí, sledování rozmanitostí a změn v přírodě
- aktivity zaměřené k získávání praktické orientace v obci
- využití encyklopedií, práce s liter. texty
- kognitivní činnosti (vyprávění, poslech, diskuse)
- v hry a situace, kde se dítě učí chránit soukromí a bezpečí své i druhých
- hry a činnosti, které vedou děti k ohleduplnosti k druhému , k ochotě rozdělit se s ním, půjčit hračku, střídat se, pomoci mu, ke schopnosti vyřešit vzájemný spor apod.
- přímé pozorování přírodních, kulturních i technických objektů i jevů v okolí, rozhovor o výsledku pozorování
- hry se slovy, slovní hádanky
- hry a činnosti zaměřené k poznávání a rozlišování zvuků
- zdravotně zaměřené činnosti(vyrovňovací, protahovací, uvolňovací, dechová cvičení)
- četba, vyprávění a poslech pohádek a příběhů s estetickým obsahem a poučením

Očekávané výstupy :

- vnímat a rozlišovat pomocí všech smyslů
- zacházet s předměty denní potřeby, s drobnými pomůckami s grafickým a výtvarným materiálem

- rozlišovat, co prospívá zdraví a co mu škodí, chovat se tak, aby v situacích pro dítě běžných a jemu známých neohrožovalo zdraví, bezpečí a pohodu svou ani druhých
- chápat slovní vtip a humor
- naslouchat druhým, vyčkat, až druhý dokončí myšlenku, sledovat řečníka i obsah, ptát se
- poznat a vymyslet jednoduchá synonyma, homonyma, antonyma
- sledovat očima zleva doprava
- naučit se nazpaměť krátké texty, úmyslně si zapamatovat a vybavit
- chápat základní číselné a matematické pojmy, elementární matematické souvislosti a podle potřeby je prakticky využívat (porovnávat, uspořádat a třídit soubory předmětů podle určitého pravidla, chápat číselnou řadu v rozsahu první desítky, poznat více, stejně, méně, první, poslední, apod
- prožívat radost ze zvládnutého a poznaného
- rozhodovat o svých činnostech
- být citlivé ve vztahu k živým bytostem, k přírodě a k věcem
- uplatňovat své individuální potřeby, přání a práva s ohledem na druhého, přijímat a uzavírat kompromisy, řešit konflikt dohodou
- vyjednávat s dětmi i dospělými ve svém okolí, domluvit se na společném řešení
- dodržovat pravidla her a jiných činností, jednat spravedlivě, hrát fair
- mít povědomí o významu životního prostředí pro člověka
- orientovat se bezpečně ve známém prostředí, zvládat běžné činnosti a požadavky

Realizace:

Jednotlivé podoblasti jsou rozpracovány v třídním vzdělávacím programu a v týdenních tématech si učitelky stanoví konkrétní činnosti k naplňování cílů a směřování ke klíčovým kompetencím.

6.4) ROZMARNÉ LÉTO

Charakteristika – hlavní záměry

- a) Získávat elementární poznatky o světě lidí, kultury, přírody i techniky. Rozvíjet multikulturní výchovu k dětem a lidem na celém světě, bez rozdílu barev pleti a jiných odlišností
- b) Vytvářet vztah ke své obci, městu, zemi. Všimát si úlohy barev v našem životě, a dění i problémů v bezprostředním okolí
- c) Chápat význam celoživotního učení pro každého z nás. Posilovat smysl pro povinnost a vážit si úsilí druhých. Využívat informace z knih a encyklopedií. Vytvářet osobní předpoklady pro radostný vstup do základní školy

Podoblasti:

- **DĚTI MAJÍ SVÁTEK, ANEB RADOSTI NENÍ NIKDY DOSTI**
- **LÉTO UŽ JE TADY, ANEB UŽ SE BLÍŽÍ PRÁZDNINY**

Dílčí cíle

- rozvoj fyzické zdatnosti, správného držení těla
- prožívat radosti ze soutěživých her
- prožívat radost ze zvládnutého úkolu

- rozvoj fantazie a radosti z objevování neznámého, citlivosti ve vztahu k živým bytostem
- chápání hodnoty člověka a přirozenost některých odlišností jedince od ostatních(jinak vypadá , něco jiného umí – běloch, černocho...)
- hledání významu přátelství a ochoty pomoci druhému v nebezpečí, uvědomování si dobrých vlastností kamaráda, udržování přátelství
- dodržování pravidel chování pro každého z nás
- sladit pohyb s rytmem a hudbou
- rozvoj kultivovaného projevu, reprodukce říkanek básniček pohádek
- rozvoj zájmu o psanou podobu jazyka
- rozvoj tvořivosti
- vnímat a přijímat základní hodnoty ve společenství ostatních lidí
- osvojení si poznatků o prostředí v němž dítě žije

Činnosti

- grafické napodobování symbolů, tvarů, čísel, písmen
- hry a činnosti zaměřené ke cvičení různých forem paměti (mechanické a logické, obrazné a pojmové)
- řešení myšlenkových i praktických problémů, hledání různých možností a variant
- přípravy a realizace společných zábav a slavností
- tvůrčí činnosti literární, výtvarné, hudební
- spolupráce ve dvojici
- prohlížení knih a encyklopedií
- improvizování, dramatizace scének
- pozorování přírodních jevů
- cvičení správné výslovnosti, ovládání dechu, tempa i intonaci řeči
- soutěživé hry ve družstvech
- motivované procvičování svalových oblastí těla, vědomé napodobování pohybu podle vzoru

Očekávané výstupy:

- mít povědomí o některých způsobech ochrany osobního zdraví a bezpečí a o tom, kde v případě potřeby hledat pomoc
- sluchově rozlišovat začáteční a koncové slabiky a hlásky ve slovech
- zaměřovat se na to, co je z poznávacího hlediska důležité
- vnímat, že je zajímavé dozvídat se nové věci, využívat zkušeností k učení
- zachytit a vyjádřit své prožitky (slovně, výtvarně dramaticky...)
- soustředit se na činnost a její dokončení
- chápat, že všichni lidé(děti) mají stejnou hodnotu, přestože je každý jiný(jinak vypadá, jinak se chová, něco jiného umí..)
- uvědomovat si svá práva ve vztahu k druhému, přiznávat stejná práva druhým a respektovat je
- bránit se projevům násilí jiného dítěte, ubližování, ponižování apod.
- chovat se obezřetně při setkání s neznámými dětmi, staršími i dospělými jedinci
- osvojit si elementární poznatky o okolním prostředí, které jsou dítěti blízké, pro ně smysluplné a přínosné, zajímavé a jemu pochopitelné a využitelné pro další učení a životní praxi

Realizace:Jednotlivé podoblasti jsou rozpracovány v třídním vzdělávacím programu a v týdenních tématech si učitelky stanoví konkrétní činnosti k naplňování cílů a směřování ke klíčovým kompetencím.

7. Evaluační systém

Oblasti evaluace	Metody a techniky	Časový harmonogram	Odpovědnost
a) evaluace vzdělávacích výsledků u dětí sledování rozvoje a osobních vzdělávacích pokroků u každého dítěte zvlášť	pozorování, rozhovory, analýzy výsledků činností Diagnostika dětí NESROVNÁVAT , vyhodnocovat jak se dítě rozvíjí, jaké dělá pokroky a včas zachytit případné problémy a nedostatky a pomoci dítěti v jejich řešení	2x ročně	učitelka
b) evaluace práce pedagogů plnění vzdělávacích cílů a činností sledování ,zda učitelé dbají o svůj odborný růst	Hospitace ,orientační vstupy, kontroly Autoevaluace pedagogů pomocí dotazníků	1x ročně	ředitelka učitelka
c) evaluace obsahu vzdělávání sledovat zda obsah vzdělávání směřuje ke klíčovým kompetencím	diskuse, rozhovory, rozborů vyhodnocování týdenních projektů	1x týdně	učitelka ředitelka
d) valuace podmínek vzdělávání a cílů programu sledovat zda jsou naplňovány cíle programu a vytvářeny kvalitní podmínky pro vzdělávání	ve spolupráci s kolektivem školy vypracovat sebehodnotící zprávu	1x za rok	ředitelka

